

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« _____ » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА

для студентів

спеціальності	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	291.00.01 Суспільні комунікації

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 08.43/22
Лисенко
(підпис) (прізвище, ініціали)

« _____ » 20 22

Розробник:

Пістракевич Олена Володимирівна, кандидат наук з держаного управління, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Пістракевич Олена Володимирівна, кандидат наук з держаного управління, доцент кафедри міжнародних відносин Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин
Протокол від «01» вересня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин

В.М. Яблонський

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
291.00.01 Суспільні комунікації
____.____. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

В.М. Яблонський

Робочу програму перевірено
____.____. 2022 р.

Заступник декана

А.Ю. Нашинець-Наумова

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	6
Обсяг кредитів	6
Обсяг годин, в тому числі:	180
Аудиторні	48
Модульний контроль	12
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	120
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Європейська інформаційна політика» є ознайомлення майбутніх фахівців з основними аспектами європейської інформаційної політики та отримання знань з основних напрямків реалізації європейської інформаційної політики.

Завданнями дисципліни «Європейська інформаційна політика» є:

- ознайомлення студентів з сутністю і основними підходами до визначення інформаційної політики;
- формування знань про основні суб'єкти, принципи, пріоритети та засоби реалізації європейської інформаційної політики;
- формування знань про основні напрямки та особливості реалізації сучасної європейської інформаційної політики;
- формування знань про основні аспекти інформаційної політики європейських міжурядових організацій, окремих регіонах Європи та окремих європейських країн.

Відповідно до Стандарту вищої освіти на другому (магістерському) рівні спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та освітньо-професійної програми 291.00.01 «Суспільні комунікації» освітній компонент «Європейська інформаційна політика» забезпечує формування наступних загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

загальних компетентностей (ЗК):

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СКy12. Здатність аналізувати принципи, пріоритети та засоби реалізації основних аспектів інформаційної політики європейських інституцій, здійснювати порівняльний аналіз інформаційно-комунікаційних технологій та інформаційної політики ЄС та країн Європи.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 291.00.01 «Суспільні комунікації» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітній компонент «Європейська інформаційна політика» забезпечує формування таких результатів навчання:

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН11. Здійснювати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої та світової політики.

РН13. Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

РН14. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.

РНy16. Критично осмислювати та аналізувати інформаційну політику європейських міжурядових інституцій та окремих європейських країн з метою забезпечення національних інтересів України.

В рамках вивчення дисципліни «Європейська інформаційна політика» здобувачі мають можливість ознайомитися та сформувати наступні «соціальні навички» (*soft skills*): навички комунікації, вміння працювати в команді, здатність брати на себе відповідальність, здатність працювати у критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, вміння управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усього	у тому числі			
л.		с.	м.к.	с.р.	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1 Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз					
Тема 1. Теоретичне підґрунтя інформаційної політики	14	2	2		10
Тема 2. Європейська інформаційна політика	16	2	2	2	10
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 2 Інформаційна політика європейських міжурядових організацій					
Тема 3. Інформаційна політика Ради Європи, ОБСЄ та ЦЄІ	14	2	2		10
Тема 4. Інформаційна політика ЄС	9	2	2		5
Тема 5. Інформаційна політика НАТО	11	2	2	2	5
Разом за змістовим модулем 2	34	6	6	2	20
Змістовий модуль 3 Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи					
Тема 6. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи	30	4	4	2	20
Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 4 Особливості реалізації інформаційної політики Скандинавських країн та країн Балтії					
Тема 7. Інформаційна політика Скандинавських країн	14	2	2		10
Тема 8. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Балтії	16	2	2	2	10
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 5 Особливості реалізації інформаційної політики країн Центральної Європейської Ініціативи					
Тема 9. Регіональна інформаційна політика країн Центральної Європейської Ініціативи	30	4	4	2	20
Разом за змістовим модулем 5	30	4	4	2	20
Змістовий модуль 6 Інформаційна політика України					
Тема 10. Інформаційна політика України	26	2	2	2	20
Разом за змістовим модулем 6	26	2	2	2	20
Усього годин	180	24	24	12	120

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз

Тема 1. Теоретичне підґрунтя інформаційної політики

Сутність і основні підходи до визначення інформаційної політики. Об'єкт, предмет, мета інформаційної політики. Основні завдання інформаційної політики. Теоретичний аналіз поняття «інформаційна політика». Аспекти розуміння інформаційної політики. Роль та місце інформаційної політики в сучасному світі.

Тема 2. Європейська інформаційна політика

Поняття та структура європейського інформаційного простору. Функції та

принципи формування та функціонування європейського інформаційного простору. Транс'європейська складова європейського інформаційного простору, її основні компоненти. Теоретичні аспекти інформаційного суспільства. Стратегії та програми становлення інформаційного суспільства Європи. Європа і глобальне інформаційне суспільство. Співвідношення між європейською інформаційною та комунікаційною політикою. Основні напрямки сучасної інформаційно-комунікаційної політики. Проблеми та напрямки вивчення європейської інформаційної політики.

Змістовий модуль 2. Інформаційна політика європейських міжурядових організацій

Тема 3. Інформаційна політика Ради Європи, ОБСЄ та ЦЄІ

Формування інформаційної політики Ради Європи. Концепції інформаційної політики Ради Європи. Політика Ради Європи щодо засобів масової інформації. Політика Ради Європи щодо побудови інформаційного суспільства. Діяльність інформаційних бюро Ради Європи. ОБСЄ та її документи з інформації і комунікації. Інформаційна проблематика в діяльності ОБСЄ. Міжнародний форум інформаційного суспільства Організації Центральноєвропейська Ініціатива.

Тема 4. Інформаційна політика ЄС

Еволюція розвитку та особливості формування інформаційної політики ЄС. Діяльність ЄС в галузі інформації та комунікації, основні органи і спеціалізовані структури організації: Європейська Рада, Європейська Комісія, Генеральний Директорат з інформаційного суспільства, Форум інформаційного суспільства ЄС, Генеральний Директорат з освіти і культури. Інформаційні центри. Стратегічно важливі документи, де викладена інформаційна політика ЄС.

Тема 5. Інформаційна політика НАТО

Напрями інформаційної діяльності НАТО. Інформаційна підтримка «Партнерства заради миру». Центр інформації та документації НАТО. Надання консультацій експертами НАТО, як один з видів інформаційної діяльності Альянсу.

Змістовий модуль 3. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи

Тема 6. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи

Інформаційна політика Великобританії. Інформаційна політика Франції. Інформаційна політика Німеччини. Інформаційна політика Швейцарії.

Змістовий модуль 4. Особливості реалізації інформаційної політики Скандинавських країн та країн Балтії

Тема 7. Інформаційна політика Скандинавських країн

Інформаційна політика Норвегії. Інформаційна політика Фінляндії. Інформаційна політика Швеції. Інформаційна політика Данії.

Тема 8. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Балтії.

Інформаційна політика Естонії. Інформаційна політика Латвії. Інформаційна політика Литви.

Змістовий модуль 5. Особливості реалізації інформаційної політики країн Центральної Європейської Ініціативи

Тема 9. Регіональна інформаційна політика країн Центральної Європейської Ініціативи

Інформаційна політика Австрії. Інформаційна політика Італії. Інформаційна політика Чехії. Інформаційна політика Польщі. Інформаційна політика Словаччини. Інформаційна політика Болгарії. Інформаційна політика Румунії.

Змістовий модуль 6. Інформаційна політика України

Тема 10. Інформаційна політика України

Базові чинники формування інформаційної політики України. Концепції державної інформаційної політики України. Інтеграція України у Європейський інформаційний простір. Зовнішньополітичні чинники впливу на інформаційну політику України. Інформаційна присутність України у світі.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6
			Макс. кількість балів за вид	Макс. кількість балів за вид	Макс. кількість балів за вид	Макс. кількість балів за вид	Макс. кількість балів за вид	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	3	2	2	2	1
2	Відвідування семінарських занять	1	2	3	2	2	2	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	10	15	5	10	5	5
4	Робота на семінарських заняттях	10	20	30	20	20	20	10
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	25	25	25	25	25	25
Разом								344
Коефіцієнт $100:344 = 0,29$								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Завдання	Бал
Змістовий модуль 1 Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз		
1	Створіть глосарій до курсу з 20 термінів	5
2	Дослідити внесок американських та японських дослідників у розвиток ідей інформаційного суспільства (М. Порат, Ю. Хаяші, Й. Масуда, Т. Стоуньєр, Р. Катц та ін.).	5
Змістовий модуль 2 Інформаційна політика європейських міжурядових організацій		
3	Складіть таблицю присвячену співробітництву України з Радою Європи, ОБСЄ	5
4	Зробити моніторинг виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в інформаційній сфері. Написати інформаційну довідку про співпрацю ЄС та України щодо розвитку інформаційного суспільства.	5
5	Зробити моніторинг виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 рік в сфері свободи слова та інформаційної політики.	5
Змістовий модуль 3 Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи		
6	Знайти і ознайомитись з офіційними веб-сайтами інституцій урядів країн, які здійснюють інформаційну політику: Великобританії Німеччини Франції Швейцарії	5
Змістовий модуль 4 Особливості реалізації інформаційної політики Скандинавських країн та країн Балтії		
7	Знайти і ознайомитись з офіційними веб-сайтами інституцій урядів країн, які здійснюють інформаційну політику: Фінляндії Швеції Норвегії Данії	5
8	Знайти і ознайомитись з офіційними веб-сайтами інституцій урядів країн, які здійснюють інформаційну політику:	5

	Естонії Латвії Литви	
Змістовий модуль 5 Особливості реалізації інформаційної політики країн Центральної Європейської Ініціативи		
9	Знайти і ознайомитись з офіційними веб-сайтами інституцій урядів країн, які здійснюють інформаційну політику: Австрії Італії Польщі Чехії Словаччини Болгарії Румунії	5
Змістовий модуль 6 Інформаційна політика України		
10	Підготуйте інформаційну довідку, присвячену основним напрямом державної інформаційної політики України	5
	Разом	50

Критерії оцінювання

5 – проблема розкрита повністю, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови та вимог оформлення.

4 – проблема розкрита достатньо повно, матеріал викладений чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови, але є огріхи у оформленні.

3 – проблема розкрита загалом, матеріал викладений недостатньо чітко, логічно, послідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

2 – проблема частково розкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, з дотриманням норм літературної мови, є огріхи у оформленні.

1 – проблема маже нерозкрита, матеріал викладений нечітко, нелогічно, непослідовно, без дотримання норм літературної мови, є помилки у оформленні.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Тести, 25 питань, 1 бал за правильну відповідь.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Оцінювання знань студентів з урахуванням вимог Болонської декларації здійснюється за **100**-бальною шкалою. Завдання поточного контролю (усні відповіді, наукові доповіді, реферати, доповнення, участь у дискусіях, підготовка до семінарських занять, виконані завдання для самостійної роботи, поточного модульного контролю) оцінюються в діапазоні від **0** до **100** балів.

Виконання всіх видів робіт є обов'язковим для студента. Студент не допускається до заліку, якщо за результатами поточного контролю набирає менше **34** балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 180 год., із них: лекції – 24 год., семінарські заняття – 24 год., модульний контроль – 12 год., самостійна робота – 120 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1 Європейська інформаційна політика: суб'єктно-об'єктний і просторовий аналіз (59 балів)		Змістовий модуль 2 Інформаційна політика європейських міжурядових організацій (76 балів)			Змістовий модуль 3 Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи (54 бали)	Змістовий модуль 4 Особливості реалізації інформаційної політики Скандинавських країн та країн Балтії (59 балів)		Змістовий модуль 5 Особливості реалізації інформаційної політики країн Центральної Європейської Ініціативи (54 бали)	Змістовий модуль 6 Інформаційна політика України (42 бали)
Теми	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекції (теми, бали)	1. Теоретичне підрунтя інформаційної політики (1 бал)	2. Європейська інформаційна політика (1 бал)	3. Інформаційна політика Ради Європи, ОБСЄ та ЦЄІ (1 бал)	4. Інформаційна політика ЄС (1 бал)	5. Інформаційна політика НАТО (1 бал)	6-7. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи (2 бали)	8. Інформаційна політика Скандинавських країн (1 бал)	9. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Балтії (1 бал)	10-11. Регіональна інформаційна політика країн Центральної Європейської Ініціативи (2 бал)	12. Інформаційна політика України (1 бал)
Семінарські заняття (теми, бали)	1. Теоретичне підрунтя інформаційної політики (11 балів)	2. Європейська інформаційна політика (11 балів)	3. Інформаційна політика Ради Європи, ОБСЄ та ЦЄІ (11 балів)	4. Інформаційна політика ЄС (11 балів)	5. Інформаційна політика НАТО (11 балів)	6-7. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Західної Європи (22 бали)	8. Інформаційна політика Скандинавських країн (11 балів)	9. Особливості реалізації інформаційної політики в країнах Балтії (11 балів)	10-11. Регіональна інформаційна політика країн Центральної Європейської Ініціативи (22 бали)	12. Інформаційна політика України (11 балів)
Самостійна робота	С/р 1 (5 балів)	С/р 2 (5 балів)	С/р 3 (5 балів)	С/р 4 (5 балів)	С/р 5 (5 балів)	С/р 6 (5 балів)	С/р 7 (5 балів)	С/р 8 (5 балів)	С/р 9 (5 балів)	С/р 10 (5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)	Модульна контрольна робота 6 (25 балів)
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік (100 балів) Разом: 344 бали Коефіцієнт: 0.29									

8. Рекомендована література

Базова

1. Бангеманн М. Європа і глобальне інформаційне суспільство: рекомендації для Європейської Ради Європейського Союзу, Європа на шляху до інформаційного суспільства. / М. Бангеманн // . – К. 2000. – 234 с.
2. Башук А.І. Інформаційна політика : [навч. посіб.] / Алла Іванівна Башук. – Ч.1. – К.: Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. – 90 с.
3. Виноградова Г.В. Правове регулювання інформаційних відносин в Україні: навчальний посібник / Г.В. Виноградова. - К.: Юстініан, 2006. - 176 с.
4. Губерський, Л. В. Інформаційна політика України:європейський контекст [Текст] : Монографія / Л. В. Губерський, Є. Є. Камінський, Є. А. Макаренко ; Гол.ред.С.В.Головко. – К. : Либідь, 2007. – 360с.
5. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека : підручник / Віталій Опанасович Карпенко. — К. : Нора-Друк, 2006. — 320с.
6. Макаренко Є.А. Європейська інформаційна політика / Є.А. Макаренко. - К.: Наша культура і наука, 2003. - 368с.
7. Макаренко Є. А. Європейські комунікації: [монограф.] / Є.А. Макаренко. – К.: Центр вільної преси, 2006. – 536 с.
8. Мей Кр. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд: Пер. з англ. – К.: «К.І.С.», 2004. – 220 с.
9. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Почепцов Георгій Георгійович, Чукут Світлана Анатоліївна. — К. : Знання, 2006. — 663с.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми формування та розвитку європейського інформаційного простору : колективна монографія. – Луцьк : ВНУ імені. Лесі Українки, 2012. – 357 с.
2. Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 – Туніс 2005) : підсумкові документи [переклад, упорядкування, укладання Словника термінів Ю.Пероганич] / К.: Державне підприємство «Державне видавничо-інформаційне агенство «ЗВ`ЯЗОК», 2006. – 131 с.
3. Інформаційне Суспільство. Шлях України. – К.: Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. – 289 с.
4. Тихомирова Є.Б. Комунікаційна політика ЄС /Європейська інтеграція. Навчальний посібник. – Луцьк, ВНУ, 2011. – 760с. / С. 512-531

Інформаційні ресурси

1. Міністерство інформаційної політики України: <http://mip.gov.ua/>
2. Офіційний сайт ЄС: <http://europa.eu>
3. Офіційний сайт НАТО: <https://www.nato.int/>
4. Організація з безпеки та співробітництва в Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.osce.org
5. Підсумкові документи Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 — Туніс 2005) <http://old.apitu.org.ua/wsis>
6. Сайт Європейської комісії: <https://ec.europa.eu/>
7. Сайт Ради Європи. - <https://www.coe.int>
8. Центр інформації та документації НАТО в Україні: <http://ukraine-nato.mfa.gov.ua/ua/inform-center/nidc>
9. Центральна Європейська Ініціатива [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cei.int/>
10. ЮНЕСКО [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://en.unesco.org/>